

سرشناسه :
عنوان و نام پدیدآور :
مشکلات بشر :
شایک :
وضعیت فهرست نویسی :
یادداشت :
موضوع :
موضوع :
شماره افزوده :
رده بندی کنگره :
رده بندی دیویی :
رقعه کتابخانه ملی :

ناشر قلم علم
ناشر همکار انتشارات کاہہ
مدیر مسئول محمد حسن کاہہ
معاونت شهید احسان حسینیان طهرانی
نام کتاب فارسی نبت دہم
مؤلفان ابو الفضل رفیعی صالح رخال
ناظر علمی فاطمہ افضل خانی
بازبین علمی و محتوایی حسین آدمیت
ویزاستار علمی وزیر استار علمی
مدیر تولید مدیر تولید
گرافیکست گرافیکست
طراح جلد طراح جلد
تصویر گر تصویر گر
صفحه آرا صفوی ابوالحسنی، ذبیحہ ملاحی
حروف چین نگار دلیر - زینب احمدی
نویت چاپ اول ۳۹۶
شمارگان ۱۵۰۰ نسخه
قیمت ۲۶۰۰۰ ریال

مُقَدِّمَةُ مُؤَلِّفٍ

به نام آن که هستی نام از او یافت

فلک جنبش، زمین آرام از او یافت

زبان و ادبیات جلوه‌گاه اندیشه، آرمان، فرهنگ، تجارب و روحیات یک جامعه است. انسانها در گذر زمان، از زبان برای انتقال پیام‌ها، عواطف و اندیشه‌های خویش بهره جستند و از ادبیات که زبان برتر است به عنوان ابزاری در انتقال بهتر، بایسته‌تر و مؤثرتر اندیشه خود استفاده کرده‌اند. ادبیات، در تلطیف احساسات، پرورش ذوق و ماندگار کردن ارزش‌ها و اندیشه‌ها سهمی بزرگ و عمده بر دوش داشته است. به همین دلیل هر اندیشه‌ای که در قالب مناسب خویش ریخته شود پایا و مانا خواهد بود.

سپاس فراوان یکتای بی‌همتایی را که توفیقی عنایت کرد تا اندوخته‌های چندین ساله آموزشی خود را در حوزه زبان و ادبیات فارسی در اختیار دانش‌پژوهان جوان و به‌ماران آینده فرهنگ و ادبیات این مرز و بوم فرهنگ‌پرور قرار دهیم تا هم بتوانیم گامی در راه اعتلای فرهنگ و ادبیات سرزمین عزیزمان ایران برداشته و هم سهمی در رسیدن شما دانش‌پژوهان به قله‌های بلند کسب دانش و افتخار و تحصیلات عالی دانشگاهی داشته باشیم. از این رو در مجموعه‌ای که پیش رویتان است، تلاش کردیم با رویکردی دیگرگونه که همانا رویکردی مهارت محور است، به بررسی و واکاوی نکته‌ها و مفاهیم کلیات کتاب فارسی دهم به صورت درس به درس بپردازیم. اکنون برای استفاده آسان‌تر از نکات کتاب توجه شما را به نکات زیر جلب می‌کنیم:

- در آغاز کتاب و پیش از شروع درس جنبش و آرامی موضوع آرایه‌های ادبی آمده که هدف از آن، آشنایی کامل دانش‌آموزان با آرایه‌های ادبی و ظرایف آن است (البته لازم به ذکر است که آرایه شاخص هر درس نیز به طور مختصر در ابتدای آن توضیح داده شده است).
- در ابتدای هر فصل تصویرهایی طراحی شده است که هر یک بیان‌کننده مفهوم ضرب‌المثل، شعر یا اصطلاحات عامیانه است در این قسمت از دانش‌آموز انتظار می‌رود با تأمل در این تصاویر به مفهوم مورد نظر پی ببرد.
- در آغاز هر درس تصویر و متن کوتاهی درباره نویسنده یا شاعر مورد نظر گنجانده شده که هدف از این کار، آشنایی دانش‌آموز با تاریخچه مختصر زندگی آن شخص و آگاهی از دوره‌های تاریخی بوده است.
- در آغاز هر درس قلمروهای سه‌گانه بررسی شده است تا دانش‌آموز با آمادگی بیشتر به سراغ متن اصلی درس برود. در قسمت قلمروها برای پرهیز از تکرار، از علایم و شکلک‌هایی استفاده شده است که دانش‌آموز پس از مطالعه درس اول به مفهوم آنها پی خواهد برد.

قلمرو زبانی قلمرو ادبی قلمرو فکری

- توضیحات متن به صورت قلمرویی و به ترتیب (زبانی، ادبی، فکری) تقسیم‌بندی شده و در هر قلمرو توضیحات مورد نیاز ذکر شده است.
- متن روانخوانی‌های کتاب به علت جلوگیری از طولانی‌شدن کلام به صورت خلاصه؛ یعنی ابتدای انتهای هر بند (پاراگراف) نوشته شده است.
- پاسخ تمرین‌های کتاب بنا به مصلحتی نوشته نشده؛ ولی برای درک بهتر و ارائه تمرین‌های جدیدتر، بسیار از تمرینات به صورت تستی مطرح شده و پاسخ تشریحی آنها در انتهای کتاب آمده است.
- تست‌های هر درس نیز بر اساس سه قلمرو زبانی، ادبی و فکری مرتب شده است. شما می‌توانید با پاسخگویی به این تست‌ها علاوه بر آزمودن خود با نمونه سؤالات آزمون‌های سراسری، سنجش و ... نیز آشنا شوید.
- در پایان کتاب، جدول‌هایی تنظیم شده است که بسیار کاربردی و خلاصه شده هستند. جدول‌هایی از قبیل: هم‌خانواده‌ها، واژگان هم‌آوا، معنی واژگان، استعاره‌های پرکاربرد و ...
- در پایان از شما دانش‌آموزان و همکاران گرامی می‌خواهیم تا با پیشنهادها و انتقادهای سازنده خود، ما را در برداشتن گام‌های بعد یاری دهید.

از خدا جوییم توفیق ادب

بی‌ادب محروم ماند از لطف رب

فصل ۵: ادبیات انقلاب اسلامی

۱۲۷	درس دهم: دریا دلان صف شکن
۱۳۰	گنج حکمت: یک گام فراتر
۱۳۱	پرسش چهارگزینه‌ای
۱۳۷	درس یازدهم: خاک آزادگان
۱۳۹	روان خوانی: شیر زنان ایران
۱۴۱	پرسش چهارگزینه‌ای
۱۴۵	پاسخنامه

فصل ۶: ادبیات حماسی

۱۵۱	درس دوازدهم: رستم و اشکبوس
۱۶۰	گنج حکمت: جاه و چاه
۱۶۱	پرسش چهارگزینه‌ای
۱۶۸	درس سیزدهم: گردآفرید
۱۷۵	شعرخوانی: دلبران و مردان ایران زمین
۱۷۷	پرسش چهارگزینه‌ای
۱۸۳	پاسخنامه

فصل ۷: ادبیات داستانی

۱۹۰	درس چهاردهم: طوطی و بقال
۱۹۴	گنج حکمت: کوزه
۱۹۵	پرسش چهارگزینه‌ای
۲۰۴	درس پانزدهم: درس آزاد(ادبیات بومی ۱)
۲۰۶	درس شانزدهم: خبر و شر
۲۱۲	روان خوانی: طزاران
۲۱۳	پرسش چهارگزینه‌ای
۲۲۰	پاسخنامه

فصل ۸: ادبیات دینی و جهان

۲۲۸	درس هفدهم: سپید
۲۳۰	گنج حکمت: مزار شاعر
۲۳۱	پرسش چهارگزینه‌ای
۲۳۶	درس هیجدهم: عظمت نگاه
۲۳۸	روان خوانی: بینوایان
۲۴۰	پرسش چهارگزینه‌ای
۲۴۷	پاسخنامه
۲۵۲	نیایش
۲۵۳	آزمون جامع
۲۵۸	پاسخنامه آزمون
۲۶۰	واژه‌های کاربردی

پیش فصل

۷

ستایش

۱۶

فصل ۱: ادبیات تعلیمی

۲۰	درس یکم: چشمه و سنگ
۲۵	گنج حکمت: خلاصه دانش‌ها
۲۶	پرسش چهارگزینه‌ای
۳۱	درس دوم: از آموختن، تنگ مدار
۳۴	روان خوانی: خسرو
	پرسش چهارگزینه‌ای

فصل ۲: ادبیات سفر و زندگی

۳۰	درس سوم: سفر به بصره
۵۱	گنج حکمت: شبی در کاروان
۵۲	پرسش چهارگزینه‌ای
۵۷	درس چهارم: درس آزاد(ادبیات بومی ۱)
۵۹	درس پنجم: کلاس نقاشی
۶۲	روان خوانی: پیرمرد چشم ما بود
۶۴	پرسش چهارگزینه‌ای
۶۷	پاسخنامه

فصل ۳: ادبیات غنایی

۷۴	درس ششم: مهر و وفا
۷۷	گنج حکمت: حقه راز
۷۸	پرسش چهارگزینه‌ای
۸۳	درس هفتم: جمال و کمال
۸۶	شعرخوانی: بوی گل وریحان‌ها
۸۸	پرسش چهارگزینه‌ای
۹۳	پاسخنامه

فصل ۴: ادبیات پایداری

۹۹	درس هشتم: در سایه سار نخل ولایت
۱۰۴	گنج حکمت: دیوار عدل
۱۰۴	پرسش چهارگزینه‌ای
۱۱۱	درس نهم: غرش شیران
۱۱۴	شعرخوانی: باز این چه شورش است
۱۱۶	پرسش چهارگزینه‌ای
۱۲۱	پاسخنامه

